

Klasyfikacja funduszy inwestycyjnych

1. Fundusze akcji

Fundusz akcji inwestuje przede wszystkim w akcje oraz inne udziałowe papiery wartościowe (prawa do akcji, kwity depozytowe).

Fundusz akcji powinien spełniać co najmniej jeden z następujących warunków:

- udział w aktywach funduszu akcji oraz innych udziałowych papierów wartościowych wynosi co najmniej 66% lub
- fundusz inwestuje przede wszystkim w akcje i inne udziałowe papiery wartościowe oraz posiada benchmark będący możliwym do odwzorowania portfelem lokat, w którym udział akcji oraz innych udziałowych papierów wartościowych wynosi co najmniej 90%.

Wśród funduszy akcji wyróżnia się następujące kategorie określające specjalizację geograficzną:

- 1) Fundusze rynku krajowego
- 2) Fundusze rynku europejskiego
- 3) Fundusz rynku amerykańskiego (USA)
- 4) Fundusze regionu Azji i Pacyfiku
- 5) Pozostałe fundusze (w tym m.in. fundusze globalne, rynków wschodzących oraz fundusze innych regionów lub bez specjalizacji regionalnej)

Specjalizację geograficzną określa się na podstawie krajów pochodzenia emitentów papierów wartościowych wchodzących w skład portfela inwestycyjnego funduszu. Udział instrumentów finansowych emitowanych przez podmioty z siedzibą w danym kraju (poz. 1) lub regionie (poz. 2–5) powinien stanowić co najmniej 66% aktywów funduszu.

Niezależnie od podziału określającego specjalizację geograficzną wśród funduszy akcji wyróżnia się następujące dodatkowe kategorie:

- 1) Fundusze indeksowe
- 2) Fundusze małych i średnich spółek
- 3) Fundusze sektorowe

2. Fundusze mieszane

Fundusze mieszane inwestują w różne klasy aktywów, np. w udziałowe papiery wartościowe (w tym akcje), papiery o stałym dochodzie (obligacje, instrumenty rynku pieniężnego).

Wśród funduszy mieszanych wyróżnia się następujące kategorie funduszy:

- 1) Fundusze z ochroną kapitału, dla których podstawową zasadą polityki inwestycyjnej jest zabezpieczenie przed spadkiem wartości jednostki uczestnictwa lub certyfikatu inwestycyjnego poniżej określonego poziomu poprzez alokowanie portfela inwestycyjnego w udziałowe papiery wartościowe, instrumenty pochodne oraz papiery wartościowe o stałym dochodzie (przy czym poziom zabezpieczenia może być stały lub ulegać zmianom, zgodnie z zasadami określonymi w statucie, prospekcie informacyjnym lub prospekcie emisyjnym funduszu).
- 2) Fundusze stabilnego wzrostu, dla których efektywny udział akcji oraz innych udziałowych papierów wartościowych w aktywach nie powinien przekraczać 40%.

- 3) Fundusze zrównoważone, które powinny spełniać jeden z dwóch następujących warunków:
 - efektywny udział akcji oraz innych udziałowych papierów wartościowych w aktywach funduszu nie powinien być mniejszy od 40% i większy od 60%,
albo
 - udział akcji oraz innych udziałowych papierów wartościowych w aktywach nie powinien być mniejszy od 30% i większy od 70% oraz fundusz powinien posiadać benchmark będący możliwym do odwzorowania portfelem lokat, w którym wartościowy udział akcji oraz innych udziałowych papierów wartościowych mieści się w przedziale 40%–60%.
- 4) Fundusze mieszane – inne. Kategoria ta obejmuje pozostałe fundusze mieszane (np. aktywnej alokacji, absolutnego zwrotu itp.).

Zastosowanie instrumentów pochodnych oraz dokonywanie lokat w tytuły uczestnictwa instytucji wspólnego inwestowania nie może powodować wykroczenia minimalnej bądź maksymalnej ekspozycji funduszu na rynek akcji poza progi przewidziane dla danej kategorii.

Wśród funduszy mieszanych wyróżnia się ponadto następujące kategorie określające specjalizację geograficzną:

- 1) Fundusze rynku krajowego
- 2) Fundusze rynku europejskiego
- 3) Fundusz rynku amerykańskiego (USA)
- 4) Fundusze regionu Azji i Pacyfiku
- 5) Pozostałe fundusze (w tym m.in. fundusze globalne, rynków wschodzących oraz fundusze innych regionów lub bez specjalizacji regionalnej)

Specjalizację geograficzną określa się na podstawie krajów pochodzenia emitentów papierów wartościowych wchodzących w skład portfela inwestycyjnego funduszu. Udział instrumentów finansowych emitowanych przez podmioty z siedzibą w danym kraju (poz. 1) lub regionie (poz. 2–5) powinien stanowić co najmniej 66% aktywów funduszu.

3. Fundusze dłużne

Fundusze dłużne inwestuje przede wszystkim w papiery wartościowe o stałym dochodzie. Fundusz nie może inwestować w udziałowe papiery wartościowe z wyjątkiem specyficznych okoliczności, np. nabycia akcji w wyniku konwersji długu.

Wśród funduszy dłużnych wyróżnia się następujące kategorie określające specjalizację walutową:

- 1) Fundusze inwestujące w walucie polskiej
- 2) Fundusze inwestujące w określonej walucie zagranicznej (np. EUR, USD) z oznaczeniem tej waluty
- 3) Fundusze bez określonej podstawowej waluty lokat

Warunkiem zaklasyfikowania funduszu do jednej z podkategorii 1-2 jest utrzymywanie udziału w aktywach funduszu lokat denominowanych w danej walucie wynoszącego co najmniej 80%. Udział w aktywach funduszu lokat denominowanych w danej walucie oznacza efektywną ekspozycję funduszu na zmiany kursów danej waluty przy uwzględnieniu

stosowanych instrumentów pochodnych. Fundusze, które nie spełniają powyższego kryterium, klasyfikowane są jako **fundusze bez określonej podstawowej waluty lokat**.

4. Fundusze gotówkowe i rynku pieniężnego

Do grupy funduszy gotówkowych i rynku pieniężnego należą fundusze, które spełniają kryteria określone w art. 178 Ustawy o funduszach inwestycyjnych z dnia 27 maja 2004 r. (Dz. U. Nr 146 poz. 1546 z późn. zm.) oraz pozostałe fundusze, dla których łączna wartość parametru duration Macaulaya nie przekracza 1. Wśród funduszy rynku pieniężnego i funduszy gotówkowych wyróżnia się następujące kategorie określające specjalizację walutową:

- 1) Fundusze inwestujące w walucie polskiej
- 2) Fundusze inwestujące w określonej walucie zagranicznej (np. EUR, USD) z oznaczeniem tej waluty
- 3) Fundusze bez określonej podstawowej waluty lokat

Warunkiem zaklasyfikowania funduszu do jednej z kategorii 1)–2) jest utrzymywanie udziału w aktywach funduszu lokat denominowanych w danej walucie wynoszącego 100%. Fundusz, który utrzymuje lokaty denominowane w różnych walutach, może być zaklasyfikowany do jednej z kategorii 1–2, pod warunkiem stosowania pełnego zabezpieczenia kursowego względem głównej waluty. Dopuszcza się również niewielki (do 10%) udział aktywów denominowanych w walucie innej niż podstawowa, jeżeli fundusz zbywa w tej walucie tytuły uczestnictwa. Fundusze, które nie spełniają powyższego kryterium, klasyfikowane są jako **fundusze bez określonej podstawowej waluty lokat**.

5. Fundusze nieruchomości

Do grupy funduszy nieruchomości należą fundusze, których celem inwestycyjnym jest uzyskiwanie dochodów z tytułu wynajmu nieruchomości lub wzrost wartości aktywów w wyniku wzrostu wartości nieruchomości posiadanych przez fundusz bezpośrednio lub za pośrednictwem spółek celowych.

Po zakończeniu przez fundusz procesu budowy docelowego portfela lokat, który może trwać maksymalnie 36 miesięcy, co najmniej 80% wartości aktywów **funduszu nieruchomości** powinny stanowić:

- prawa do nieruchomości,
- akcje lub udziały w niepublicznych spółkach celowych, których aktywa składają się przede wszystkim z nieruchomości,
- instrumenty rynku pieniężnego oraz papiery dłużne wyemitowane przez niepubliczne spółki celowe, których akcje lub udziały wchodzi w skład portfela lokat, oraz wierzytelności względem tych spółek.

6. Fundusze aktywów niepublicznych

Fundusze aktywów niepublicznych specjalizują się w inwestycjach na niepublicznym rynku kapitałowym.

Po zakończeniu przez fundusz procesu budowy docelowego portfela lokat, który może trwać maksymalnie 36 miesięcy, co najmniej 80% wartości aktywów **funduszu aktywów niepublicznych** powinny stanowić:

- akcje lub udziały w spółkach niepublicznych, chyba stały się one przedmiotem publicznej oferty lub zostały dopuszczone do obrotu na rynku regulowanym po ich nabyciu przez fundusz,
- akcje spółek publicznych, nabyte przez fundusz z zamiarem wycofania spółki z obrotu zorganizowanego lub z zamiarem wywierania istotnego wpływu na zarządzanie i strategię działalności spółki,
- papiery dłużne, instrumenty rynku pieniężnego i wierzytelności spółek wskazanych powyżej.

Fundusz może być zaliczony do kategorii funduszy aktywów niepublicznych tylko pod warunkiem, że nie spełnia warunków umożliwiających zakwalifikowanie tego funduszu do kategorii funduszy nieruchomości.

7. Fundusze hedgingowe

Fundusz hedgingowy jest funduszem spełniającym łącznie następujące warunki:

- 1) działa w formie funduszu zamkniętego lub specjalistycznego funduszu inwestycyjnego otwartego,
- 2) prowadzi politykę inwestycyjną uwzględniającą co najmniej dwa spośród poniższych założeń:
 - stosuje zaawansowane techniki inwestycyjne ukierunkowane na osiągnięcie wysokich stóp zwrotu (w wyrażeniu bezwzględny),
 - systematycznie korzysta z dźwigni finansowej poprzez zaciąganie kredytów lub pożyczek o znacznym udziale w aktywach funduszu, wykorzystanie instrumentów pochodnych lub zastosowanie innych technik inwestycyjnych, przy czym łączna ekspozycja funduszu przy uwzględnieniu stosowanej dźwigni finansowej istotnie przewyższa wartość aktywów netto funduszu,
 - wykorzystuje w dużym stopniu krótką sprzedaż instrumentów finansowych.
- 3) pobiera opłatę zmienną za zarządzanie, uzależnioną od wyników funduszu.

8. Fundusze surowcowe

Fundusze surowcowe są funduszami inwestującymi co najmniej 66% wartości aktywów w instrumenty finansowe powiązane z rynkami surowcowymi, takie jak akcje spółek surowcowych lub towarowe instrumenty pochodne.

Fundusz może być zaliczony do kategorii funduszy surowcowych tylko pod warunkiem, że nie spełnia warunków umożliwiających zakwalifikowanie tego funduszu do kategorii funduszy akcji – sektorowych lub do kategorii funduszy hedgingowych.

9. Fundusze sekurytyzacyjne

Do grupy funduszy sekurytyzacyjnych należą fundusze inwestycyjne zamknięte utworzone jako fundusze sekurytyzacyjne, zgodnie z postanowieniami Ustawy o funduszach inwestycyjnych z dnia 27 maja 2004 r. (Dz. U. Nr 146 poz. 1546 z późn. zm.).

Uwagi dodatkowe:

1. **Fundusze funduszy** oraz fundusze inwestujące zasadniczą część aktywów w tytuły uczestnictwa jednej instytucji wspólnego inwestowania klasyfikuje się na podstawie oceny łącznego składu portfeli inwestycyjnych instytucji wspólnego inwestowania, w których tytuły uczestnictwa inwestuje dany fundusz (tzn. na podstawie modelowej ekspozycji funduszu na rynki udziałowych papierów wartościowych oraz papierów o stałym dochodzie lub rynki instrumentów pochodnych).
2. W przypadku **funduszy z wydzielonymi subfunduszami** osobno klasyfikuje się każdy z subfunduszy.
3. W przypadku **funduszy podstawowych i powiązanych** klasyfikacji podlegają jedynie fundusze powiązane. Profil funduszu powiązanego należy określić na podstawie polityki inwestycyjnej funduszu podstawowego.